Susanna Paajanen

Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden ylisukupolvisen toiminnan kehittäminen

Opinnäytetyö
Kevät 2017
SeAMK Liiketalous ja kulttuuri
Kulttuurituotannon koulutusohjelma

SeAMK
SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Seinäjoen Ammattikorkeakoulu

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Tapahtumatuotanto

Tekijä: Susanna Paajanen

Työn nimi: Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden ylisukupolvisen toiminnan kehittäminen

Ohjaaja: Jussi Kareinen

Vuosi: 2017 Sivumäärä: 40 Liitteiden lukumäärä: 5

Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut halusi selvittää sukupolvien välisen toiminnan tarvetta Tampereella, miten tavoittaa ikäihmiset ja lapsiperheet parhaiten ja miten Perheiden talo toimii sukupolvien välisen toiminnan tilana. Lisäksi kulttuuripalvelut halusi saada kaupunkilaisilta konkreettisia ideoita, millaista sukupolvien välistä toimintaa kohderyhmät haluaisivat. Tietoja selvitettiin pilotoimalla sukupolvien välistä toimintaa Perheiden talossa Tammelakeskuksessa, kyselytutkimuksella ja haastatteluilla. Tampereen kaupungin 2025 tähtäävässä kaupunkistrategiassa nostetaan vahvasti esiin yhdessä tekeminen kaupunkilaisten kanssa. Strategian mukaisesti kulttuuripalvelut halusi kehittää yhdessä Perheiden talon kanssa sukupolvien välistä kohtaamista tukevaa toimintaa kuunnellen ikäihmisten ja lapsiperheiden ääntä.

Kyselytutkimuksessa selvisi, että tarve sukupolvien väliselle toiminnalle on suuri, niin lapsiperheiden kuin ikäihmisten mielestä. Perheiden talon tilat toimivat toiminnassa hyvin ja tilojen viihtyvyyteen saatiin myös hyviä parannusehdotuksia. Parhaiten ikäihmisiä ja lapsiperheitä oli tavoitettu Perheiden talon esitteiden avulla ja puskaradion kautta. Ikäihmisiä tavoitettiin myös lehti-ilmoitusten avulla, kun taas lapsiperheitä tavoitettiin Facebookin kautta.

Opinnäytetyön tavoitteet toteutuivat lähes täysin. Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut sai konkreettista tutkimustietoa sukupolvien välisen toiminnan tarpeesta, ikäihmisten ja lapsiperheiden tavoittamisesta ja Perheiden talon tilojen toimivuudesta. Lisäksi kyselytutkimuksen avulla saatiin paljon konkreettisia ideoita toiminnan sisältöön. Perheiden talolle suunniteltiin opinnäytetyössä saatujen ideoiden ja tietojen pohjalta sukupolvia yhdistävää kulttuurikahvila-toiminta. Kehittämiskohteiksi jäi yksinäisten ikäihmisten ja lapsiperheiden tavoittaminen ja ystävyyssuhteiden rakentaminen ylisukupolvisen toiminnan avulla.

Avainsanat: sukupolvet, lapsiperheet, ikäihmiset, sosiokulttuurinentyö, kulttuuripalvelut, yksinäisyys

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Seinäjoki University of Applied Sciences

Degree programme: Cultural Management

Specialisation: Event management

Author/s: Susanna Paajanen

Title of thesis: Developing intergenerational action of cultural Affairs in the City of Tampere

Supervisor(s): Jussi Kareinen

Year: 2017 Number of pages: 40 Number of appendices: 5

The City of Tampere's cultural affairs wanted to find out about the need for intergenerational action in Tampere, how to best reach elderly people and families with children, and how the Perheiden Talo functions as a place for intergenerational activities. In addition, cultural affairs wanted to get concrete ideas from citizens of Tampere about what kind of intergenerational action the target groups would like. The information was studied by piloting intergenerational activities at the Perheiden Talo in Tammelakeskus, with surveys and interviews. The town strategy for the City of Tampere, 2025, is strongly emphasized in co-operation with urban people. According to the strategy, cultural affairs wanted to work together with the Perheiden talo to support the inter-generational encounter listening to the voice of elderly people and families with children.

The survey found that the need for intergenerational activity is high, both for families with children and for elderly people. The Perheiden talo's premises functioned well and good suggestions for improving the facilities were also welcomed. The best of the elderly people and the families with children was reached through the Perheiden Talo's brochures. Elderly people were also targeted through newspapers, while families with children were reached through Facebook.

The goals of the Bachelor's Thesis were almost complete. The City of Tampere's cultural affairs received concrete research data on the need for intergenerational activities, reaching elderly people and families with children, and the functioning of the space of Perheiden Talo. In addition, the questionnaire produced a lot of concrete ideas for the content of the activity. In the Perheiden Talo, a cultural café activity connecting the generations was designed based on the ideas and data obtained in the thesis. The development targets were to reach lonely elderly people and families with children and to build friendships through the intergenerational activities.

Keywords: generations, families with children, elderly people, socio-cultural work, cultural services, loneliness

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä 2
Thesis abstract 3
SISÄLTÖ 4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo 6
Käytetyt termit ja lyhenteet 7
1 JOHDANTO 8
2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT 9
2.1 Opinnäytetyön toimeksiantaja 9
2.2 Opinnäytetyön tavoite 9
2.3 Tutkimusmenetelmät 10
3 KULTTUURISET HYVINVOINTIPALVELUT IKÄIHMISILLE 11
3.1 Ikäihmisten yksinäisyys 11
3.2 Tampereen kaupungin ikäihmisten kulttuuripalvelut 11
3.3 Ikäihmisten kulttuuripalveluiden tiedotus ja markkinointi 12
4 KULTTUURISET HYVINVOINTIPALVELUT LAPSIPERHEILLE 14
4.1 Lapsiperheiden yksinäisyys 14
4.2 Tampereen kaupungin lastenkulttuuri 14
4.3 Lastenkulttuurin tiedotus ja markkinointi 15
5 YLISUKUPOLVISEN TOIMINNAN PILOTOINTI PERHEIDEN TALOLLA 18
5.1 Perheiden talon tausta 18
5.2 Ystävänpäiväkarkelot ja Sukupolvet kohtaavat -työpajat 19
5.2.1 Ystävänpäiväkarkelot 19
5.2.2 Sukupolvet kohtaavat -työpajat 20
5.2.3 Ylisukupolvisen toiminnan palaute 21
5.3 Kyselyt 22
5.3.1 Ystävänpäiväkarkeloiden kyselyn vastaukset 23
5.3.2 Teatteripajan kyselyn tulokset 28
5.3.3 Sirkuspajan kyselyn tulokset 30

5.3.4 Sukupolvet kohtaavat -työpajojen ohjaajien kyselyn tulokset.....33
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET 36
7 LOPUKSI 38
LÄHTEET 39
LIITTEET 41

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo

Kuva 1. Kulttuuriosuuskunta Uulun konsertti Ystävänpäiväkarkeloilla 20

Kuvio 1. Ystävänpäiväkarkeloiden vastaajien iät 23

Kuvio 2. Tieto tapahtumasta 23

Kuvio 3. Perheiden talon tilojen toimivuus tapahtumapaikkana 25

Kuvio 4. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Ystävänpäiväkarkeloille osallistuneiden vastaus) 26

Kuvio 5. Teatteripajan kyselyn vastaajien iät 28

Kuvio 6. Tieto teatteripajasta 28

Kuvio 7. Tyytyväisyys teatteripajan sisältöön 29

Kuvio 8. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Teatteripajaan osallistuneiden vastaus) 30

Kuvio 9. Sirkuspajan kyselyn vastaajan ikä 31

Kuvio 10. Tieto sirkuspajasta 31

Kuvio 11. Tyytyväisyys sirkuspajan sisältöön 32

Kuvio 12. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Sirkuspajaan osallistuneiden vastaus) 33

Kuvio 13. Perheiden talon tilojen toimivuus työpajatoiminnassa 34

Kuvio 14. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Ohjaajien vastaus) 35

Käytetyt termit ja lyhenteet

Kulttuuripalvelut	Kunnan tehtäviin kuuluva kulttuuritoiminta, kuten museo-, teatteri- ja orkesteritoiminta, yleiset kirjastot sekä yleinen kulttuuritoiminta, johon kuuluu muun muassa tapahtumien järjestäminen ja tukeminen, avustustoiminta, sekä lasten ja nuorten kulttuuripalvelujen järjestäminen.
Luova kuntoutus	Luova kuntoutus on tavoitteellista taiteen soveltavaa käyttöä sekä ennaltaehkäisyssä että kuntoutuksessa. Se ei kuitenkaan ole taideterapiaa, vaikka toiminnalla on selkeät tavoitteet ja sitä toteuttaa alan ammattilaiset.
Pilotointi	Pilotointi tarkoittaa kokeilua, testijaksoa ja harjoitusta.

1 JOHDANTO

Tampereen kaupungin strategiassa (Tampereen kaupunki 2017b) nostetaan vahvasti esiin yhdessä tekeminen kaupunkilaisten kanssa. Strategian mukaisesti Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut halusi kehittää yhdessä Tammelakeskuksen Perheiden talon kanssa ylisukupolvista toimintaa ikäihmisten ja perheiden ääntä kuullen. Kulttuuripalvelut halusi selvittää ylisukupolvisen toiminnan tarvetta Tampereella, miten tavoittaa ikäihmiset ja lapsiperheet parhaiten ja miten Perheiden talo toimii ylisukupolvisen toiminnan tilana. Lisäksi kulttuuripalvelut halusi saada kaupunkilaisilta konkreettisia ideoita, millaista sukupolvien välistä toimintaa kohderyhmät haluaisivat. Tietoja selvitettiin pilotoimalla ylisukupolvista toimintaa Perheiden talossa, kyselytutkimuksilla ja haastatteluilla. Lisäksi opinnäytetyössä on käytetty teoreettiseen puolen vahvistamiseksi erilaisia artikkeli-, kirja-, tutkimus-, ja verkkolähteitä.

Sain valita opinnäytetyöni aiheen kolmesta eri vaihtoehdosta. Päädyin ylisukupolvisen toiminnan kehittämiseen, koska myös moni lähipiirissäni on kokenut kaipuuta sukupolvien väliseen kohtaamiseen. Siksi osasin jo aavistella etukäteen, että ylisukupolviselle toiminnalle voisi olla suuri tarve.

Ylisukupolvisen toimintaa pilotoitiin järjestämällä Perheiden talolle Ystävänpäiväkarkelot-tapahtuma sekä Sukupolvet kohtaavat -työpajat. Toiminnan kohderyhmänä oli etenkin ikäihmiset ja lapsiperheet. Tapahtuma ja työpajat olivat onnistuneita ja toiminnalle toivottiin kyselyiden ja palautteiden perusteella jatkoa myös tulevaisuudessa. Kyselytutkimuksessa selvisi, että tarve sukupolvien väliselle toiminnalle on suuri, niin lapsiperheiden kuin ikäihmisten mielestä. Perheiden talon tilat toimivat toiminnassa hyvin ja tilojen viihtyvyyteen saatiin myös hyviä parannusehdotuksia. Parhaiten ikäihmisiä ja lapsiperheitä oli tavoitettu Perheiden talon esitteiden avulla ja puskaradion kautta. Ikäihmisiä tavoitettiin myös lehti-ilmoitusten avulla, kun taas lapsiperheitä tavoitettiin Facebookin kautta. Viimeisissä luvuissa pohdin muun muassa ylisukupolvisen toiminnan kehittämisehdotuksia ja tämän opinnäytetyön haasteita.

2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT

2.1 Opinnäytetyön toimeksiantaja

Opinnäytetyön toimeksi antaja on Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut. Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut kuuluu kulttuuri- ja taideyksikköön, joka on osa Tampereen kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen palveluryhmää. Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden tehtävänä on olla kulttuurielämysten tukija ja tekijä. Kulttuuripalveluiden tavoitteena on, että kulttuuri koskee kaikkia tamperelaisia. Kulttuuripalvelut järjestää Tampereelle erilaisia kulttuuri- ja taidetilaisuuksia sekä tukee ja tarjoaa tiloja erilaisille näyttelyille, omaehtoiselle harrastustoiminnalle ja tapahtumille. (Tampereen kaupunki 2017a.) Tampereen kaupungin vuoteen 2025 tähtäävässä kaupunkistrategiassa nostetaan vahvasti esiin yhdessä tekeminen kaupunkilaisten kanssa (Tampereen kaupunki 2017b). Strategian mukaisesti kulttuuripalvelut halusi kehittää yhdessä Perheiden talon kanssa sukupolvien välistä kohtaamista tukevaa toimintaa kuunnellen ikäihmisiä ja lapsiperheitä.

2.2 Opinnäytetyön tavoite

Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut halusi kehittää ikäihmisille ja lapsiperheille sukupolvien välistä kohtaamista tukevaa toimintaa Perheiden talolle kaupungin strategian mukaisesti. Tavoitteenani oli tutkia, millainen tarve sukupolvien väliselle toiminnalle on Tampereella, miten tavoittaa ikäihmiset ja lapsiperheet parhaiten ja miten Perheiden talo toimii tilana sukupolvien välistä kohtaamista tukevalle toiminnalle. Lisäksi halusin saada konkreettisia ideoita, millaista sukupolvien välistä toimintaa kohderyhmät haluaisivat Tampereelle ja Perheiden talolle.

Asetin opinnäytetyölle myös omaa ammattitaitoa kehittäviä tavoitteita. Halusin kehittää omaa ammattitaitoa oppimalla lisää lapsiperheistä ja ikäihmisistä tapahtuman kohderyhmänä. Tahdoin myös syventää tuntemustani julkisen sektorin toiminnasta ja kehittää ammatillisia verkostojani Tampereella.

2.3 Tutkimusmenetelmät

Työ toteutettiin pilotoimalla ylisukupolvista toimintaa Perheiden talolla Tammelakeskuksessa. Ylisukupolvisen toiminnan kehittämistä varten ryhmähaastattelin ikäihmisten kulttuuripalvelujen ja lastenkulttuurin ammattilaista. Ryhmähaastattelu toteutettiin 10.2.2017. Haastateltavina olivat Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden lastenkulttuurin koordinaattori Jenni Taipalus ja ikäihmisten kulttuuripalveluiden koordinaattori Tarja Järvinen. Haastateltavat vastasivat kuuteen avoimeen kysymykseen vapaasti haluamallaan tavalla koskien Perheiden taloa, Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden järjestämää toimintaa lapsiperheille ja ikäihmisille ja toiminnasta tiedottamisesta. Tampereen kaupungin asukkaiden ääntä kuultiin tapahtumissa ja työpajoissa täytettyjen kyselyiden ja keskustelujen avulla. Kyselyt tehtiin ylisukupolvista kohtaamista tukevan toiminnan kävijöille ja ohjaajille. Lisäksi opinnäytetyössä on käytetty teoreettiseen puolen vahvistamiseksi erilaisia artikkeli-, kirja-, tutkimus-, ja verkkolähteitä.

Seuraavassa osiossa perehdytään Tampereen kaupungin ikäihmisten ja lapsiperheiden kulttuuripalveluihin sekä kulttuuripalveluiden tiedottamiseen ja markkinointiin kyseisille kohderyhmille. Lisäksi tutustutaan kohderyhmien yksinäisyyteen.

3 KULTTUURISET HYVINVOINTIPALVELUT IKÄIHMISILLE

3.1 Ikäihmisten yksinäisyys

Määritelmästä ja mittaustavasta riippuen ikääntyneistä ihmisistä kokee yksinäisyyttä muutamasta prosentista 70 prosenttiin. Yhdelle kymmenestä ikäihmisestä yksinäisyys on vakava uhka terveydelle ja hyvinvoinnille. Yksinäisyyttä kokevien on vaikeaa puhua yksinäisyydestään muille ihmisille. Yksinäisyys voi näkyä esimerkiksi runsaana terveys- ja sosiaalipalveluiden käyttönä tai erilaisina terveysongelmina. Vuorovaikutussuhteiden menetyksillä ja muutoksilla on selitetty ikäihmisten yksinäisyyttä. Ihminen menettää useita tärkeitä ihmissuhteita vanhetessaan, kuten työkaverit, ystävät ja puoliso. Ystävillä on suuri merkitys ikäihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja kuolleisuuteen.

Yksinäisyyden torjumisessa on tärkeää tukea ikääntyneen ihmisen yhtenäisyyden tunnetta vuorovaikutussuhteissa. Ihminen tarvitsee vuorovaikutussuhteista rakkautta, kiintymystä, läheisyyttä, lohtua ja turvaa. Ikäihmisen yksinäisyyden ehkäisyyn on monia erilaisia keinoja. Yksinäisyyden syyt ovat erilaisia ja se edellyttää yksilöllisiä toimenpiteitä. Yksinäisyydestä on tärkeää puhua ja ohjata ja kannustaa ihmisiä yhtenäisyyttä ja terveyttä edistäviin ryhmiin ja aktiviteetteihin. Erilaisilla ryhmäinterventioilla on todettu yksinäisyyttä lieventävää vaikutusta. (Lyyra, Pikkarainen & Tiikkanen, 2007,146-161.) Taiteen ja kulttuurin hyvinvointitoiminnasta ikäihmisille on raportoitu myös paljon positiivista palautetta. Ikäihmiset voivat vahvistaa omaa identiteettiään ja toteuttaa itsemääräämisoikeuttaan taiteen ja kulttuurin avulla. Ikäihmisten taidetoiminnassa on tärkeää se, että ikäihmiset saavat olla itse aktiivisena osallistujana passiivisen vastaanottajan roolin sijaan. (Rakenteita ratkomassa, 2014, 7.)

3.2 Tampereen kaupungin ikäihmisten kulttuuripalvelut

Tampereen kaupunki järjestää paljon ikäihmisille suunnattuja tapahtumia ja muuta kulttuuritoimintaa. Ikäihmisten kulttuuripalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tamperelaisten ikäihmisten toiveet ja tarpeet. Toiminnan tavoitteena

on tuottaa hyvinvointia ja iloa ikääntyville kaupunkilaisille. (Tampereen kaupunki 2017c.) Ikäihmisten kulttuuripalvelut järjestää erilaisia vuotuistapahtumia, kuten Kansallista veteraanipäivää, Puistokonsertteja, seminaareja ja messuja. Ikäihmisten kulttuuripalvelut tukee Palvelukeskusten ja Lähitorien kulttuuritoimintaa tuottamalla paikkoihin ohjelmaa. Tampereen kaupungin ikäihmisten kulttuuripalvelut tukee myös kaupunkilaisten harrastustoimintaa, kuten senioritansseja, runopiirejä ja visailuja. Monet tapahtumat järjestetään yhteistyössä erilaisten yhdistysten ja yritysten kanssa. Ikäihmisten kulttuuripalvelut toimii myös yhdessä eläkeläisjärjestöjen kanssa, joiden toimintaa Tampereen kaupunki on mahdollistamassa. (Järvinen Tarja 2017.) Tampereen kaupungissa käytetään luovaa kuntoutusta päiväkeskusten asiakkaiden, ryhmäkotien asukkaiden sekä palvelukeskuksien avoimien ryhmätoiminnan kävijöiden hyvinvoinnin edistämisessä. Luovassa kuntoutuksessa käytetään luovia menetelmiä, kuten lauluja, kuvia, kosketusta tai musiikkia, kuntoutuksen tukena. Onnivalo-toiminta, joka toteutettiin Tampereella Lahdensivun kodissa, on yksi luovan kuntoutuksen työmuodoista. (Tampereen kaupunki 2017c.) Tampereella järjestetään myös kulttuuri- ja liikuntaluotsitoimintaa. Luotsit ovat Tampereen kaupungin kouluttamia vapaaehtoisia, jotka lähtevät esimerkiksi museoon tai kävelyretkelle mukaan täysi-ikäisten henkilöiden kanssa. Luotsi lähtee mukaan kaveriksi maksuttomasti, jotta lähteminen kulttuurin ja liikunnan pariin olisi helpompaa. (Tampereen kaupunki 2017g.)

3.3 Ikäihmisten kulttuuripalveluiden tiedotus ja markkinointi

Järvisen mukaan (2017) ikäihmisille suunnatuissa tapahtumissa ja muussa toiminnassa tärkeä tiedotuskanava on Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden yleinen markkinointiväylä eli Tamperelaisen menopalsta. Ikäihmisten kulttuuritoiminnasta laitetaan tiedot tapahtumakalentereihin, kuten Tampereen kaupungin tapahtumakalenteriin ja Aamulehden tapahtumakalenteriin. Kulttuuripalveluiden ja Tamperelaisten ikäihmisten yhdistysten ja yhteisöjen Elonpolkuja -verkoston uutiskirjeeseen nostetaan tiettyjä nostoja isommista ikäihmisten tapahtumista. Molemmat uutiskirjeet lähetetään tilaajille noin kaksi kertaa kuukaudessa. Ikääntyneiden alueellisessa kulttuurituokiotoiminnassa kukin yksikkö hoitaa tiedottamisen itse. Tiedotuksessa

käytetään myös apuna painomateriaaleja, kuten julisteita ja erilaisia esitteitä. Julisteita levitetään normaalisti kirjastoihin ja palvelukeskuksiin. Esitteitä jaetaan erilaisissa tapahtumissa ja toimipaikoissa. Tapahtumissa on esillä usein myös Ikäihmisten kulttuuripalveluiden Roll up -telineitä. Tampereen kaupungin ikäihmisten kulttuuripalvelut käyttää myös lehti-ilmoituksia tapahtumien markkinoinnissa. Lehti-ilmoituksia julkaistaan pääsääntöisesti Tamperelaisessa ja Aamulehdessä. Lehti-ilmoituksien haasteena on se, että monilla ikäihmisillä on ovessa lappu, että he eivät halua vastaanottaa mainoksia eikä ilmaisjakelua.

Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden koordinaattoreita voidaan kutsua myös puhumaan erilaisiin tilaisuuksiin Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden toiminnasta. Puhetilaisuudet ovat hyviä tilaisuuksia tiedottamiseen. Tampereen kaupungilla on yhteistyökumppaneita, jotka pyytävät säännöllisesti kaupungin työntekijää kertomaan toiminnasta heidän tilaisuuksiin ja kokevat kasvotusten tehtävän viestinnän tärkeäksi.

Tampereen kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluilla on yhteinen Vapaalla-lehti, jota kautta tiedotetaan kulttuuripalveluiden tapahtumista. Vapaalla-lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa Aamulehden välissä Aamulehden tilaajille, sekä sitä jaetaan irtopainoksena tapahtumissa ja eri toimipisteissä. Ikäihmisillä myös Sosiaalisen median palveluiden käyttö lisääntyy koko ajan. Tämän vuoksi on tärkeää, että suurimmat tapahtumat löytyvät myös esimerkiksi Facebook-tapahtumana. Ikäihmisissä on todella paljon vakikävijöitä ja haasteena onkin, miten saada tieto tapahtumista sellaisilla, jotka eivät vielä ole mukana ikäihmisten kulttuuripalveluiden toiminnassa, ja miten heidät saadaan liikkeelle. (Järvinen Tarja 2017.)

4 KULTTUURISET HYVINVOINTIPALVELUT LAPSIPERHEILLE

4.1 Lapsiperheiden yksinäisyys

Perheiden haasteina ovat tänä päivänä avio- ja avoerojen lisääntyminen, perherakenteiden monimutkaistuminen, yksinhuoltajien ja uusperheiden määrän kasvaminen. Kaikista lapsiperheistä yksinhuoltajia on noin 20% perheistä (Tilastokeskus 2016). Myös kahden vanhemman perheiden työssäkäyvät äidit ja isät kokevat aikapulaa ja ovat huolestuneita jaksamisestaan. Varsinkin pikkulapsivaiheessa työn ja perheen yhteensovitus aiheuttaa puolisoiden välistä riitelyä. (Lammi-Taskula & Karvonen, 2014, 15-16.) Perheet ovat monien haasteiden kanssa hyvin yksin. Isovanhemmat asuvat nykyään kauempana lapsenlapsistaan kuin aikaisemmin, kun perheet muuttavat esimerkiksi työpaikan perässä toiselle paikkakunnalle. Sosiaalisen tuen puute vaikuttaa koettuun epävarmuuteen ja stressiin, jota monet vanhemmat kokevat. Epävarmuus ja stressi taas vaikuttavat lapsen ja vanhemman kasvatukseen ja suhteeseen kielteisellä tavalla. (Suomalainen lapsi 2007, 71-78.)

Arkea ja yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa pidetään erittäin tärkeänä. Etenkin pikkulapsiperheet käyttävät lasten leikkikenttiä ja -puistoja, kerhotoimintaa sekä osallistuvat perhekerhoihin, -kahviloihin ja muihin kaikille avoimiin toimintoihin. Näillä palveluilla on iso merkitys, koska vanhemmilla on sitä kautta mahdollisuus tutustua samassa elämäntilanteessa oleviin vanhempiin ja lapset saavat ikäisiään leikkikavereita. (Lammi-Taskula & Karvonen, 2014, 230.) Marttaliiton toiminnanjohtajan Marianne Heikkilän mukaan on olemassa ylisukupolvisen syrjäytymisen malli, jonka mukaan syrjäytyminen periytyy sukupolvelta toiselle. Lapsiperheiden yksinäisyydestä puhutaan vähemmän kuin ikäihmisten yksinäisyydestä. Niukan toimeentulon lisäksi monet perheet kärsivät paljon yksinäisyydestä. (Yle Uutiset, 2012.)

4.2 Tampereen kaupungin lastenkulttuuri

Tampereen kaupungin lastenkulttuuri järjestää lapsiperheille paljon erilaisia tapahtumia, kursseja ja muuta kulttuuritoimintaa (Taipalus Jenni 2017). Tampereen kau-

pungin kulttuuripalvelut ylläpitää myös Lastenkulttuurikeskus Rullaa. Rullassa järjestetään lapsille suunnattuja tapahtumia ja työpajoja sekä näyttelyitä. Näyttelyt vaihtuvat noin kolme kertaa vuodessa. Lastenkulttuurikeskus Rullan sisäänpääsy on maksuton, ja paikalla on ohjaajia niin yksittäisiä kävijöitä kuin ryhmiä varten. (Tampereen kaupunki 2017d.) Tampereen kaupungin lastenkulttuurin isoimpia tapahtumia ovat Lasten itsenäisyyspäivän tanssiaiset, Lasten Pirkkaset ja Spark-kulttuurifestari. Kulttuurikursseina järjestetään muun muassa Isä-vauva-sirkuskursseja, Värikylpyjä ja Koko perheen sirkusta. (Taipalus Jenni 2017.)

4.3 Lastenkulttuurin tiedotus ja markkinointi

Tampereen kaupungin verkkosivuilla kulttuuriosiossa on lapsille oma alaotsikko, josta löytää Tampereen lastenkulttuurin ajankohtaiset tapahtumat ja tiedotteet. Tampereen kaupunki ylläpitää Lasten menot -tapahtumakalenteria kulttuuripalveluiden verkkosivuilla, johon kuka tahansa voi ilmoittaa lastentapahtumista tai muusta lapsille suunnatusta kulttuuritoiminnasta. Lasten menot -kalenterin pohjalta lähetetään Lastenkulttuurin uutiskirje noin joka toinen viikko. Uutiskirjeellä on noin 4 500 tilaajaa. Isommista tapahtumista lähetetään tiedote medialle, jos tapahtumalla on jokin uutiskärki tai jokin muu tiedotettava asia. Tiedote julkaistaan myös Tampereen kaupungin omalla verkkosivulla tiedotteet-osiossa. Tampereen kaupunki tekee myös mediayhteistyötä laittamalla juttuvinkkejä ja pitämällä yhteyttä median kanssa säännöllisesti. Aamulehdessä, Tamperelaisessa ja välillä myös Morossa julkaistaan lehti-ilmoituksia. Lehti-ilmoituksissa yritetään käyttää hyväksi jättijakeluja, jolloin lehti-ilmoitus tavoittaa mahdollisimman monen talouden. Tapahtumat lisätään Tampereen kaupungin tapahtumakalenteriin ja Aamulehden tapahtumakalenteriin.

Tapahtumista tehdään yleensä juliste ja tapahtuman kohderyhmästä riippuen julisteita postitetaan esimerkiksi neuvoloihin, päiväkoteihin tai alakouluihin. Tämän lisäksi käytetään sosiaalisen median palveluita. Lastenkulttuurikeskus Rullalla on oma Instagram-tili ja Facebook-tili ja kulttuuripalveilla on oma Facebook-tili ja Twitter-tili. Joskus saatetaan käyttää tapahtumien markkinoinnissa Facebookin maksettua markkinointia. Tampereen kaupungilla on myös omat mainostaulut, joihin on

mahdollista varata markkinointitilaa. Lastenkulttuurissa käytetään myös jonkin verran linja-autojen mainostaulujen mainontaa. Lastenkulttuurikeskus Rullalla on oma banneri, joka nostetaan välillä ylös Hämeenkadulle. Lastenkulttuurilla on käytössä erinäisiä sähköpostilistoja esimerkiksi opettajista, jotka ovat kiinnostuneita Lastenkulttuurikeskus Rullan näyttelyistä. Tampereen kaupungin lastenkulttuuri käyttää myös jonkin verran koulujen omaa Helmi-viestintäjärjestelmää tapahtumien ilmoittamisessa.

Tampereen kaupungin lastenkulttuurin työntekijät miettivät aina tapahtumakohtaisesti tiedottamista ja markkinointia, esimerkiksi kaupunginosa-tapahtumissa tiedotus kohdistetaan vain siihen kaupungin osaan ja siellä saatetaan pitää markkinointitempaus tapahtumaan liittyen. Puskaradion olemassaolo on tärkeää, jotta tieto tavoittaa kohderyhmän, esimerkiksi vauva- ja taaperotapahtumissa ja -kursseissa puskaradio on erityisen tehokasta. Myös tapahtumien ja kurssien aikana tiedotetaan muusta Tampereen kaupungin lastenkulttuurin ajankohtaisesta toiminnasta. (Taipalus Jenni 2017.)

Jenni Taipaluksen mukaan (2017) neuvolasta on mahdollisuus saada tietoa kulttuurimenoista sekä saada kulttuurilähete. Kulttuurilähetteitä jaetaan neuvoloista pikkulapsiperheille, joille siitä uskotaan olevan paljon hyötyä. Lähetteen saamisen syitä voivat olla esimerkiksi perheen vaikea elämäntilanne, vauvan kehitysviivästymät tai vertaisryhmien puute uuteen kaupunkiin muuttamisen vuoksi. Lähetteellä pääsee ilmaiseksi kulttuuripalveluiden ja kulttuurikasvatusyksikkö TAITEn järjestämille kulttuurikursseille. (Tampere 2017e.)

Haasteena tiedottamisessa on ollut se, että miten saadaan sopivasti tiedotettua kohderyhmälle tulevista tapahtumista, ettei kävijöitä tule liikaa. Lastenkulttuurikeskus Rullalla on tällä hetkellä pienet tilat ja usein tapahtumiin olisi enemmän halukkaita tulijoita kuin mitä tiloihin mahtuu. Kulttuurikurssit täyttyvät myös muutamassa minuutissa ilmoittautumisen auettua. Nämä ovat todella positiivisia ongelmia ja saa nähdä tuleeko vielä toisenlaisetkin ajat. Toinen haaste on muukielisyys. Tamperelaisia on koko ajan enemmän sellaisia, jotka eivät puhu suomea äidinkielenään. Haasteena on, miten tavoittaa heidät, jotka eivät ymmärrä suomea, koska Tampe-

reen lastenkulttuurin lähes kaikki toiminta on suomeksi. Lisäksi tiedottamisen haasteena on saada kulttuuripalveluiden palveluiden käyttäjiksi ne lapsiperheet, jotka eivät vielä käyttäjiä ole. (Taipalus Jenni 2017.)

5 YLISUKUPOLVISEN TOIMINNAN PILOTOINTI PERHEIDEN TALOLLA

5.1 Perheiden talon tausta

Ylisukupolvisen toiminnan pilotoinnin paikaksi valikoitui Perheiden talo, joka avattiin syksyllä 2016 Tammelakeskukseen. Perheiden talon palvelut ovat tarkoitettu kaikille tamperelaisille lapsiperheille. Perheiden talolla on erilaisia perheille tarkoitettuja avoimia kohtaamispaikkoja, luentoja ja perhekahviloita. (Tampereen kaupunki 2017f.) Tammelakeskuksessa on myös Lähitorin toimintaa, joka on suunnattu ikäihmisille. Eri-ikäisille suunnattujen toimintojen vuoksi Perheiden talo Tammelakeskuksessa soveltuu hyvin sukupolvien väliselle toiminnalle.

Tammelakeskuksessa on ollut ennen Tampereen kaupungin pyörittämä palvelukeskus, jossa oli ikäihmisten ateriointipalvelu, kahvila, laitoskirjasto, viriketoimintaa, kulttuuriohjelmaa, tansseja ja muita palveluja. Kun Perheiden talo avattiin syksyllä 2016 Tammelakeskukseen, Tampereen kaupungin aikaisempi viriketoiminta siirrettiin toiseen toimipisteeseen Pohjolan palvelukeskukseen. Palvelukeskuksen muuton myötä palvelukeskuksen järjestämä viriketoiminta siirtyi Perheiden talon vastuulle Tammelakeskuksessa. Lisäksi Tammelakeskuksen henkilökunta ja ohjaajat vaihtuivat.

Tammelakeskuksen peruspalvelut pysyivät muutoksen myötä entisellään. Perheiden taloa pyörittää Tampereen kaupungin perhepalvelut. Palvelukeskuksen muutosta on tullut runsaasti negatiivista palautetta, kun ruokailupalvelu, kirjastopalvelu, viriketoiminta ja muu ikäihmisille suunnattu toiminta on supistunut huomattavasti toimijan vaihtumisen jälkeen. Kun palvelukeskuksen muutosta tieto alkoi levitä, ikäihmiset olivat suureen ääneen hanketta vastaan. Aihe herätti suurta keskustelua ja voimakkaita tunteita. Muutoksesta kirjoitettiin lehtien yleisöpalstoille ja paikalliset julkimot ottivat kantaa asiaan. Tammelakeskuksen muutokset herättävät vieläkin suuria tunteita, eivätkä ikäihmiset ole tyytyväisiä Tammelakeskuksen muutokseen. (Järvinen Tarja 2017.)

Perheiden talo valittiin Sukupolvet kohtaavat -toiminnan pilotoinnin kohteeksi nimenomaan Tammelakeskuksen historian vuoksi. Tammelakeskuksessa halutaan vähentää perheiden ja ikäihmisten vastakkain asettelua ja yritetään saada sen tilalle molemmille kohderyhmille suunnattua mielekästä yhteistoimintaa. Kulttuuripalvelut haluaa myös vastata lapsiperheiden ja ikäihmisten yksinäisyyden huutoon ja ylisukupolvisen kohtaamisen tarpeeseen. (Taipalus Jenni 2017.)

5.2 Ystävänpäiväkarkelot ja Sukupolvet kohtaavat -työpajat

Ylisukupolvista kohtaamista tukevaa toimintaa lähdettiin kehittämään yhdessä Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden, Perheiden talon ja Lähitorin kanssa. Tuotantoryhmään kuului minun lisäksi Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden lastenkulttuurin koordinaattori Jenni Taipalus, ikäihmisten kulttuuripalveluiden koordinaattori Tarja Järvinen, Perheiden talon palveluiden koordinaattori Kirsi Koponen sekä vaihtelevasti muuta Perheiden talon ja Lähitorin henkilökuntaa. Tuotantoryhmän kanssa kehitimme yhdessä Ystävänpäiväkarkelot-tapahtuman ja Sukupolvet kohtaavat -työpajat.

Tavoitteena oli suunnitella mielekästä yhteistä tekemistä lapsiperheille ja ikäihmisille. Tavoitteena oli erityisesti tavoittaa yksinäisyyttä tuntevia perheitä ja ikäihmisiä.

5.2.1 Ystävänpäiväkarkelot

Ystävänpäiväkarkelot-tapahtuman avulla toivottiin tavoitettavan haluttuja kohderyhmiä tutustumaan Perheiden talolle. Tapahtuma järjestettiin ystävänpäivänä 14.2.2017 Perheiden talolla klo 10-14. Ajankohdan haluttiin olevan ikäihmisille mahdollisimman helposti saavutettava. Kello 14 jälkeen ikäihmisten linja-automatkat olisivat kalliimpia. Kouluikäiset lapset olisivat ajankohtana vielä koulussa, mutta saavuttaisimme tavoittelemamme kohderyhmän, kotiäidit/isät lapsiensa kanssa. Tavoitteenamme oli erityisesti tavoittaa kohderyhmien yksinäisiä ihmisiä. Tapahtuman painotuotteissa ja tapahtumapaikan ilmeessä korostettiin karkeloluonnetta. Emme halunneet korostaa ystävänpäivää rakkauden juhlana sydämin ja värein tavoittele-

mamme kohderyhmän vuoksi. Halusimme luoda kuvan iloisesta tapahtumasta, johon kaikilla olisi mahdollisimman matala kynnys tulla mukaan. Tapahtumaa mainostettiin muun muassa lehdessä, kaupungin verkkosivuilla, Facebookissa, painotuotteilla ja muissa kulttuuripalveluiden tapahtumissa.

Ystävänpäiväkarkeloiden ohjelmassa oli muun muassa erilaisia työpajoja, konsertti sekä ystäväkoiria tervehtimässä kävijöitä. Tapahtuma oli onnistunut ja kävijöitä oli noin 200 henkilöä, joista noin puolet olivat lapsia. Tapahtuma oli saavuttanut kohderyhmän hyvin ja paikalla oli sekä lapsiperheitä, että ikäihmisiä. Olisimme kuitenkin toivoneet, että ikäihmisiä olisi tullut enemmän paikalle. Kuvassa 1. Kulttuuriosuuskunta Uulu pitää konserttia Ystävänpäiväkarkelot-tapahtumasssa.

Kuva 1. Kulttuuriosuuskunta Uulun konsertti Ystävänpäiväkarkeloilla

5.2.2 Sukupolvet kohtaavat -työpajat

Sukupolvet kohtaavat -työpajojen tavoitteena oli mielekäs eri sukupolvien välinen toiminta, jossa ikäihmiset ja lapsiperheet kohtaavat toisiaan. Työpajat olivat avoimia kaikille ja työpajoja mainostettiin painotuotteilla, Ystävänpäiväkarkeloissa, lehdessä, kaupungin verkkosivuilla, Facebookissa ja muissa kulttuuripalveluiden tapahtumissa. Sukupolvet kohtaavat -työpajojen sisällöksi päätettiin teatteri ja sirkus.

Teatteri- ja sirkuspajaa ohjaajiksi valittiin ammattitaitoiset tutut ohjaajat, joilla on kokemusta ikäihmisten ja lapsiperheiden ohjauksesta.

Teatteripajassa tiistaina 21.2. klo 10–11 tutustuttiin teatterimaailmaan erilaisten leikkien ja teatteriharjoitusten avulla. Työpajaa ohjasi Mirka Weimer ja minä olin paikalla apuohjaajana. Teatteripajaan osallistui 16 osallistujaa, joista noin puolet oli lapsia. Teatteripajassa olimme tavoittaneet kohderyhmämme erittäin onnistuneesti. Työpajassa oli sekä lapsiperheitä, että ikäihmisiä. Teatteripaja oli onnistunut ja Mirka Weimer otti hyvin huomioon kaikki osallistujat. Työpajassa oli fyysistä kontaktia ja toisiinsa tutustumista, mikä tuntui olevat mieluista osallistujille. Havaitsin palautteista ja ihmisten ilmeistä, että fyysinen kontakti oli erityisesti yksinäisille ikäihmisille tärkeää.

Sirkuspajassa tiistaina 28.2. klo 10–11 päästiin kokeilemaan sirkustemppuja erilaisten sirkusvälineiden avulla. Työpajaa olivat ohjaamassa Johanna Peltola, Minta Metteri ja minä olin paikalla apuohjaajana. Sirkuspajaan osallistui noin 27 osallistujaa, joista yli puolet oli lapsia. Työpajaan oli tullut isovanhempia yhdessä lapsenlapsien kanssa, mutta yksinäisiä ikäihmisiä ei tavoitettu paikalle. Pajassa oli iloinen vilske ja ohjaus oli onnistunut. Sirkuspajassa ihmiset keskittyivät omaan tekemiseen ja kohtaamista muiden kanssa ei tapahtunut samalla lailla kuin teatteripajassa.

5.2.3 Ylisukupolvisen toiminnan palaute

Saimme ylisukupolvisen toiminnan piloitoinnista pääasiassa positiivista palautetta. Erityisesti hyvää palautetta saatiin siitä, että tapahtuma ja työpajat oli kaikenikäisille yhteinen. Myös Perheiden talon ja lähitorin kävijät, jotka eivät olleet tapahtumassa tai työpajoissa olivat antaneet positiivista palautetta Tammelakeskuksen henkilökunnalle, että tällainen tapahtuma oli järjestetty. Tapahtumasta saatiin negatiivista palautetta, kun tapahtuman eräs kävijä oli ymmärtänyt värikylpy-demon sellaiseksi, että sitä ei saisi konkreettisesti kokeilla. Hän oli pettynyt, kun ei ollut varautunut vaihtovaattein värikylpyyn taaperon kanssa.

Työpajoihin osallistuneet tykkäsivät työpajoista ja antoivat suullisesti pelkästään hyvää palautetta sisällöstä. Tapahtuman ja työpajojen kävijät saivat täyttää myös kyselyn tapahtumasta. Kyselyn tuloksiin perehdymme seuraavassa osiossa.

”Todella kauniita kuvia, ihanaa saada värittää. En muistakkaa koska olisin viimeksi värittänyt värityskuvia” - Iäkäs nainen

”Olipa ihanaa saada nähdä näin paljon lapsia” - Iäkäs nainen

”Olipa mukava päästä piirtämään pitkästä aikaa” - Iäkäs nainen

”Tosi kiva, kun tällaisia tapahtumia järjestetään” – Äiti

”Mä tuun tänne, kun oon niin yksinäinen” - Iäkäs nainen

5.3 Kyselyt

Tein neljä erilaista kyselyä, jotka täytettiin Perheiden talolla paikan päällä tapahtumapäivinä. Päädyin tekemään kyselyt paperiversioksi kyselyn kohderyhmän vuoksi. Kyselyn kohderyhmänä oli lapsiperheet ja ikäihmiset. Ikäihmisille verkossa täytettävän kyselyn täyttäminen olisi voinut olla monella tapaa monelle erittäin haastavaa. Lapsiperheiden vanhemmilla internetissä myöhemmin täytettävä kysely saattaisi taas helpommin jäädä tekemättä kiireen vuoksi. Kyselyt olivat Ystävänpäiväkarkeloihin osallistujille, työpajoihin (teatteripaja ja sirkuspaja) osallistujille sekä työpajojen ohjaajille.

Ystävänpäiväkarkeloiden kyselyssä kysyttiin kävijän ikä, mistä kävijä on saanut tiedon tapahtumasta, miksi kävijä on tullut paikalle, miten Perheiden talon tilat toimivat tapahtumapaikkana, kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle on ja millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa kävijä haluaisi Tampereen alueelle. Sukupolvet kohtaavat -työpajojen kyselyissä selvitettiin samoja kysymyksiä sekä kyseisen työpajan sisällön onnistumista. Sukupolvet kohtaavat -työpajojen ohjaajille tehdyssä kyselyssä selvitettiin työpajan onnistumista, Perheiden talon tilojen sopivuutta työpajan toiminnalle, ylisukupolvisen toiminnan tarvetta, kehitysideoita sukupolvien väliselle toiminnalle sekä sisältöideoita sukupolvien väliselle toiminnalle.

5.3.1 Ystävänpäiväkarkeloiden kyselyn vastaukset

Ystävänpäiväkarkeloiden kyselyyn vastasi yhteensä 35 kävijää.

1. Ikä

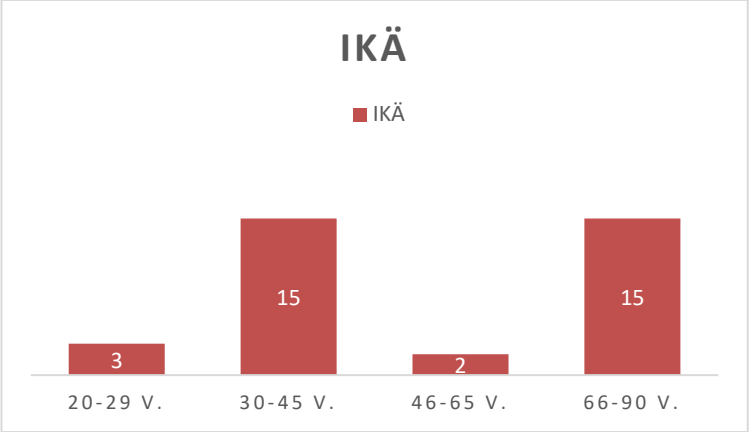

Kuvio 1. Ystävänpäiväkarkeloiden vastaajien iät

Kuviosta 1 näkee, että suurin osa kyselyyn vastaajista oli 30–40-vuotiaita tai 66–90-vuotiaita. Tulos vahvistaa sen, että tapahtuma on saavuttanut halutun kohde-ryhmän tapahtumaan.

2. Mitä kautta sait tiedon tapahtumasta?

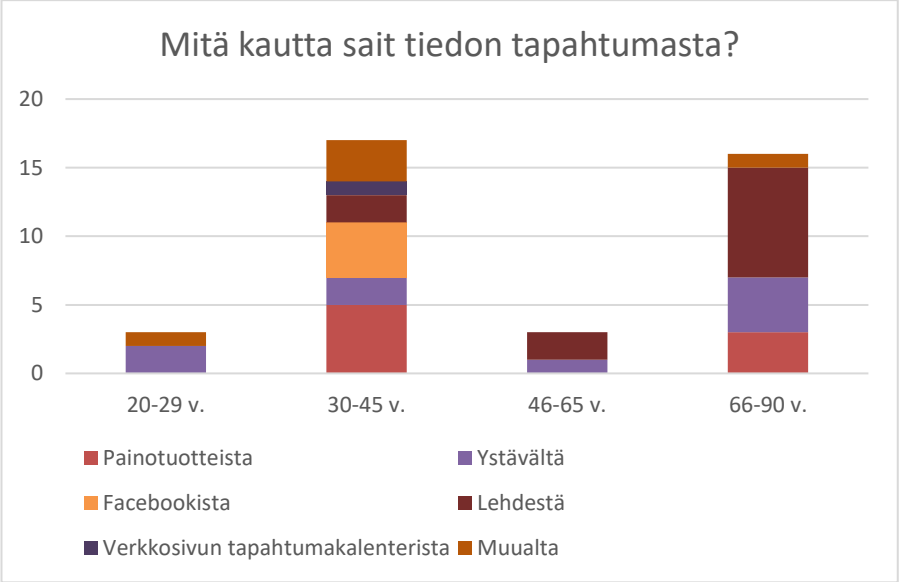

Kuvio 2. Tieto tapahtumasta

Kuvio 2 osoittaa, että lapsiperheitä tavoitetaan Facebookin kautta, kun taas ikäih-misistä kukaan ei ollut saanut tietoa tapahtumasta Facebookin kautta. Ikäihmiset

ovat saanet tiedon parhaiten lehdestä lukemalla, mutta myös painotuotteet ja ystävät ovat olleet merkittävänä osana tiedon saavuttamiseksi. Lapsiperheet ollaan tavoitettu monipuolisemmin erilaisten markkinointikeinojen avulla, eikä kyselyssä selviä yhtä vahvaa markkinointikanavaa.

3. **Miksi halusit tulla tapahtumaan**

- **20-23 v**.

”Kaverikoirien kanssa viihdyttämään lapsia”
”kaverikoirakäynnille tultiin, mukava kun saatiin tulla”
”Katsoa olisiko lapselle toimintaa”

- **30-45v.**

”Sopivan erilaista tekemistä 1,5 v lapseni kanssa, matala kynnys tulla”
”Kiva että oli ohjelmaa ystävänpäivänä lapsille”
”Toimintaa, musiikkiesitystä (myös 1,5 v lapselle)”
”Kuulosti kivalta”
”Halusin tuoda lapset tekemään jotain kivaa & katsomaan mitä ohjelmaa muut toimijat ovat keksineet (ideoita omaan työhön)”
”Kuulosti kivalta tapahtumalta jossa monipuolisesti erilaista ohjelmaa”
”Halusin tehdä vauvan kanssa jotain kivaa ystävänpäivän kunniaksi.”
”Kuulosti mukavalta, kiva että oli samaan aikaan erilaisia aktiviteetteja”
”Kuulosti mielenkiintoiselta, musiikkia ja yhteistä aikaa lasten ja vanhusten kanssa”
”Koiran kanssa :)”
”Lähellä kotia mukavaa toimintaa”
”Kivaa tekemistä”
”Lasten ilmaiset tapahtumat vetävät meidät aina”
”Olimme jo valmiiksi Tammelakeskuksessa”

- **46-65 v.**

”Nähdä ihmisiä ja musiikki kiinnostaa!”

- **66-90 v.**

”Uusi kiinnostaa”
”Virkistys”
”Nähdä ihmisiä”
”Olin utelias”
”Mielenkiinnosta”
”Pajojen takia, kiva tehdä erilaista mitä kotona. Tapaa ihmisiä.”
”Kutsuttiin”
”Laulua”
”Mielenkiinnosta. Oli mukavaa”
”Mielenkiinnosta”
”Mielenkiinnosta”

”Uteliaisuudesta”
”Oli turhaa aikaa”
”Nähdä muita ihmisiä”
”Kaikki kiinnostaa ja näkee toisiansa”

Kolmannen kysymyksen vastauksista ilmenee, että lapsiperheille on ollut tärkeää tapahtuman sisältö, kun taas ikäihmiset ovat tulleet paikalle mielenkiinnosta tai että näkee muita ihmisiä. Ikäihmisille ei vaikuta olevan niinkään väliä tapahtuman sisällöllä, vaan sillä, että ylipäätään jotain tapahtuu.

4. Miten Perheiden talon tilat toimivat tapahtumapaikkana

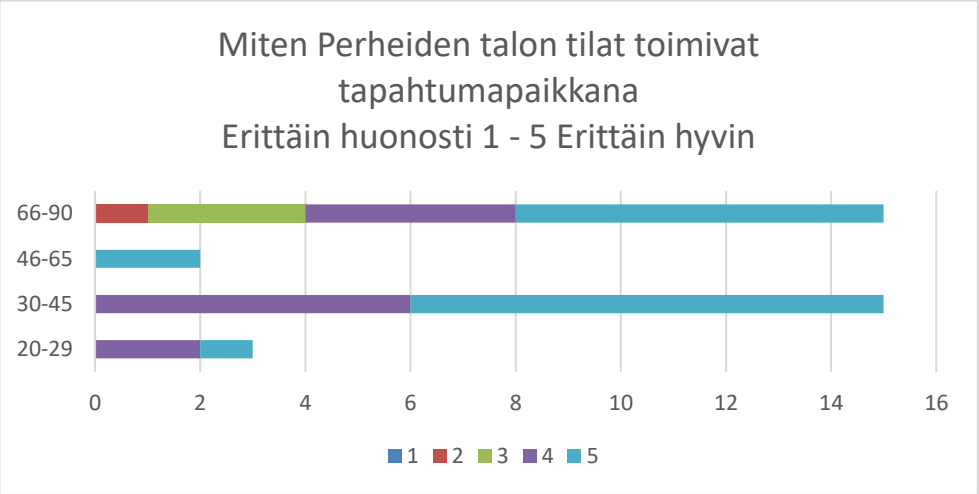

Kuvio 3. Perheiden talon tilojen toimivuus tapahtumapaikkana

Kuvio 3 perusteella Perheiden talon tilat toimivat tapahtumapaikkana lapsiperheiden mukaan todella hyvin. Ikäihmisten joukossa on pari vastaajaa, joiden mielestä perheiden talon tilat eivät toimi hyvin tapahtumapaikkana. Saamani suullisen palautteen perusteella uskon, että vastaukseen vaikuttaa Tammelakeskuksen tausta, eikä niinkään tilojen konkreettinen toimivuus. Ikäihmisistä suurin osa oli kuitenkin sitä mieltä, että tilat olivat toimivat.

5. **Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?**

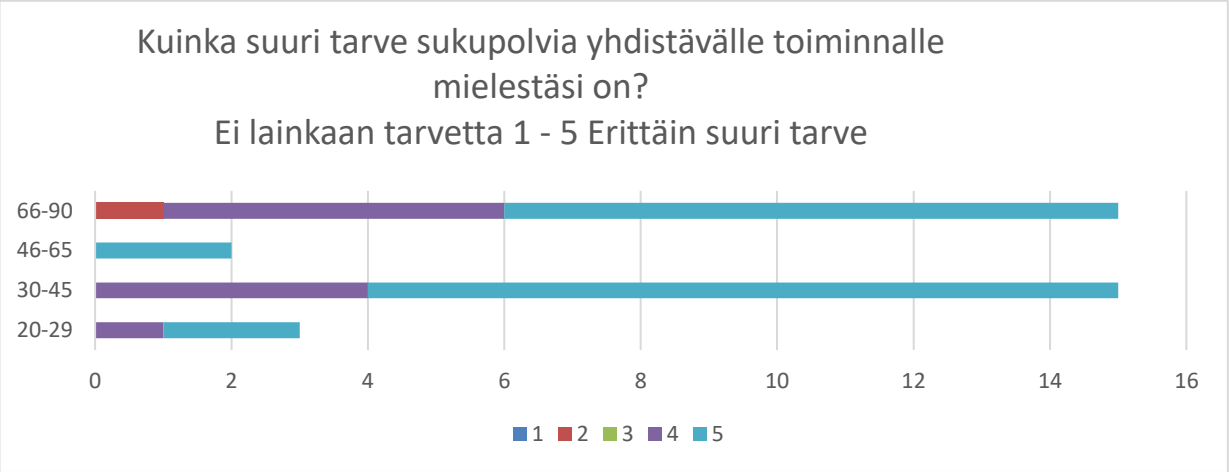

Kuvio 4. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Ystävänpäiväkarkeloille osallistuneiden vastaus)

Kuvio 4 vahvistaa sen, että sukupolvia yhdistävälle toiminnalle on erittäin suuri tarve Tampereella. Ainoastaan yksi ikäihminen on vastannut, ettei toiminnalle ole niinkään tarvetta. Saamani suullisen palautteen perusteella uskon, että eriävän vastauksen syynä on Tammelakeskuksen tausta ja se, että kyselyn vastaaja ei kannattanut Tammelakeskuksen muutosta.

6. **Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?**

- **20-29 v**

”Vanhukset ja lapset - piristää vanhusten päivää. Säännöllisiä tapaamisia vaikka askartelun parissa.”
”Tämän kaltaista, myös vapaampaa päiväkerhotoimintaa”

- **30-45 v.**

”Leikkipajat lorujen muodossa vois olla jees, musiikki myös”
”Satutuokio oli tosi kiva. Puistotreffejä esimerkiksi voisi olla”
”Melko vapaata, mutta samalla ohjattua (tietyt ajat ja ”ohjaajat”). On helppo tulla kun joku suunnittelee päivän kulun. Tulee lähdettyä helpommin, kuin vain oma-aloitteisesti. Ehkä askartelua yhdessä? Lauluja!”
”Musiikkia, tapahtumia, kohtaamista”
”Kirjallisuusaiheisia tapahtumia, matalan kynnyksen työpajoja isovanhemmille & lapsenlapsille, isien aktivointia!”
”Vapaita kahvittelu- vauvamummo cafeita. :) Aluksi voisi olla joku toiminnallinen juttu jossa tutustutaan. Sitten vapaampaa seurustelua. Ehkä joku tietovisa, levyraati tms., jossa arvotaan sekä joukkueet. Tai toiminnallisia pisteitä!”
”Yhteisiä leikki-/satuhetkia lisää.”
”Sävellyspajoja (Uululta)”

”Mitä vaan!”
”Yhdessä tekemistä, tarinointia yms.”
”Yhteisiä lauluhetkiä, kahvittelua ym.”
”Kaikki käy :)”
”Askartelua, perinteisiä lastenlauluja”

- **46-65 v.**

”Musiikkituokiot!”
”Yhteisiä kahvihetkiä”

- **66-90 v.**

”Yhteisiä tapahtumia, musiikkia, esityksiä, esim. lapset harrastusten mukaan esittäisivät”
”Monipuolista”
”Murrosikäisten ja ikäihmisten yhteistä tekemistä (mielekästä)”
”On sopivasti tarjontaa”
”Tapahtumia”
”Mummut ja vaarit myös kuten ennenkin ja lapset lisänä”
”Isät ja vaarit mukaan”
”Vaarit mukaan, isät mukaan, kaikilla oli mukavaa”
”Isiä ja vaareja enemmän mukaan. Kivaa oli leikki lasten kanssa.”
”En osaa sanoa?”
”Perheiden talo on jo hyvä”
”Tämä Perheiden talo on hyvä alku”

Kuudennen kysymyksen vastaukset osoittavat, että Ystävänpäiväkarkelot ja avoimet Sukupolvet kohtaavat -työpajat ovat oikea suunta ylisukupolviselle kohtaamiselle. Vastaukset antavat myös paljon lisää ideoita sukupolvien välisen toiminnan kehittämiseen.

5.3.2 Teatteripajan kyselyn tulokset

Teatteripajan kyselyyn vastanneita oli yhteensä kahdeksan 16 osallistujasta.

1. **Ikä**

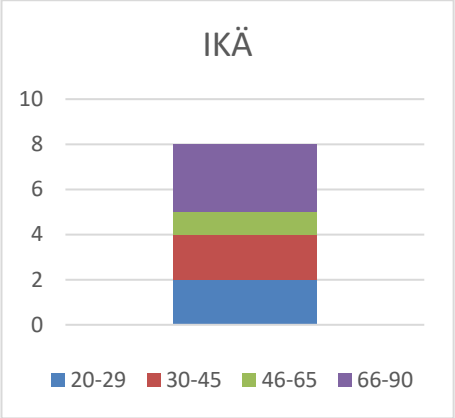

Kuvio 5. Teatteripajan kyselyn vastaajien iät

Kuvio 5 osoittaa, että paikalle ollaan saatu onnistuneesti sekä ikäihmisiä, että lapsiperheitä.

2. **Mitä kautta sait tiedon työpajasta**

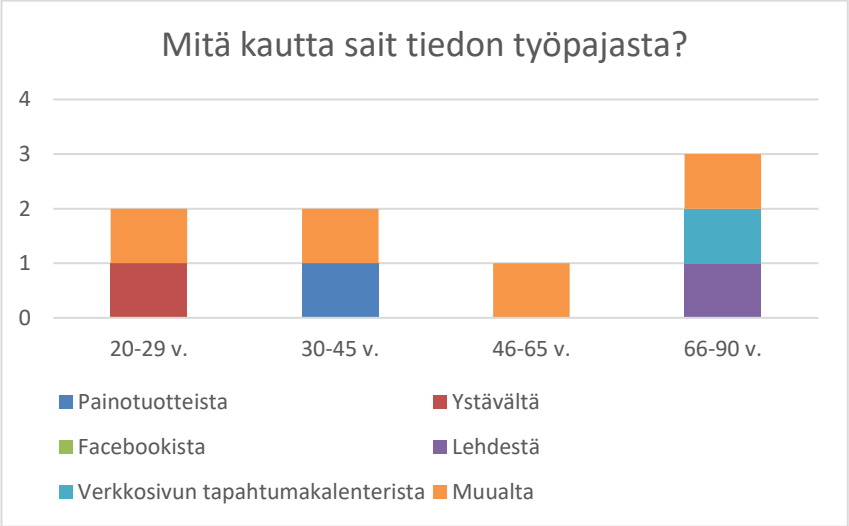

Kuvio 6. Tieto teatteripajasta

Kaikki muualta tiedon saaneet olivat saaneet tiedon Perheiden talolta. Kuvio 6 osoittaa, että suurin osa työpajaan osallistuneista olivat saaneet tiedon Perheiden talolta.

3. **Miksi halusit tulla työpajaan?**

Vastaukset on järjestetty kyselyn täyttäjien iän mukaan nuorimmasta vanhimpaan.

”Kohtaamaan eri sukupolvien ihmisiä”
”2 vuotiaalle jotain uutta”
”Mukavaa toimintaa”
”Lapsi halusi”
”Lapsenlapset pitävät kaikesta yhteisestä toiminnasta”
”Tavata muita ihmisiä”
”Leikkimään”
”Rakastan teatteria”

Kolmannen kysymyksen vastauksista voidaan päätellä, että Sukupolvet kohtaavat -työpaja oli herättänyt kiinnostuksen ideansa ja sisältönsä vuoksi.

4. **Piditkö teatteripajan sisällöstä?**

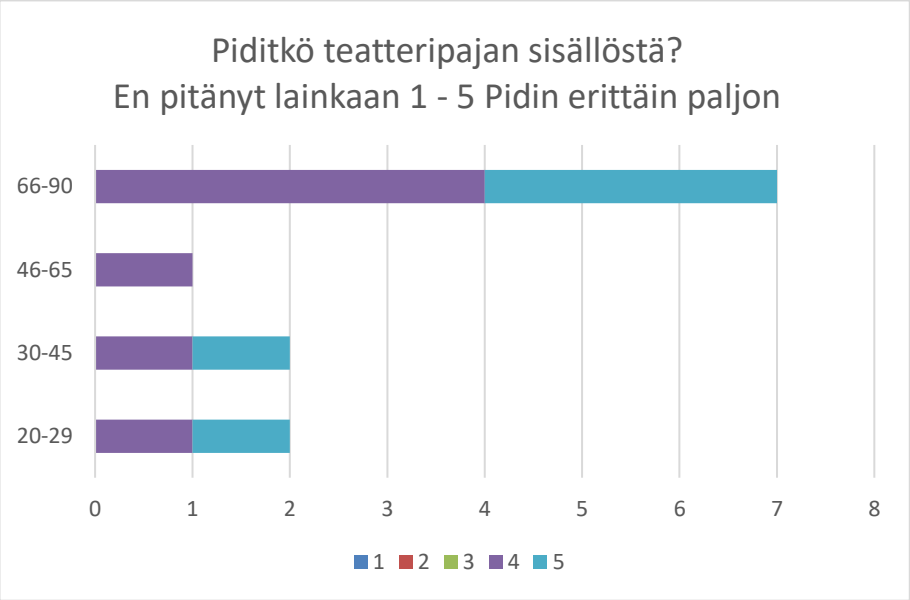

Kuvio 7. Tyytyväisyys teatteripajan sisältöön

Kuvio 7 osoittaa, että teatteripajan sisältö on ollut onnistunut ja mieluinen kaikille kohderyhmille.

5. **Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?**

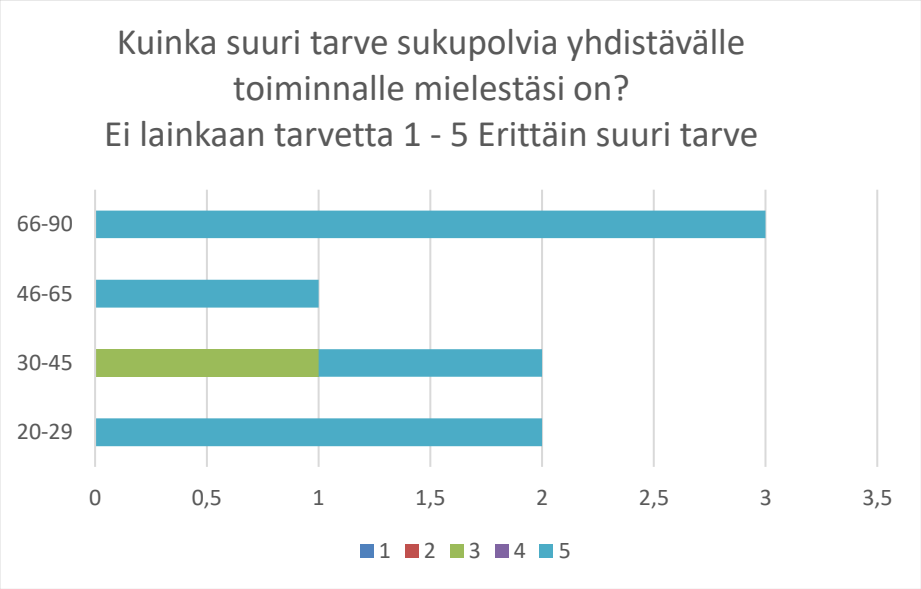

Kuvio 8. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Teatteripajaan osallistuneiden vastaus)

Kuvio 8 vahvistaa, että myös teatteripajaan osallistuneiden mielestä sukupolvia yhdistävälle toiminnalle on suuri tarve.

6. **Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?**

Vastaukset on järjestetty kyselyn täyttäjien iän mukaan nuorimmasta vanhimpaan.

”Kesällä ulkona tapahuvia teatteripajoja”
”Tällainen toiminta oli oikein mielekästä, avoin kyllä kaikenlaiselle toiminnalle”
”Kaikenlaista yhdessä tekemistä”
”Liikuntaa ja musiikkia”
”Kaikkeen mahdolliseen, mihin sitä voi liittää”
”Kerhoja”
”Mitä vaan”

5.3.3 Sirkuspajan kyselyn tulokset

Sirkuspajan kyselyyn vastasi kymmenen osallistujaa. Yhden kyselyn lapsen vanhemmat olivat täyttäneet yhdessä.

1. Ikä

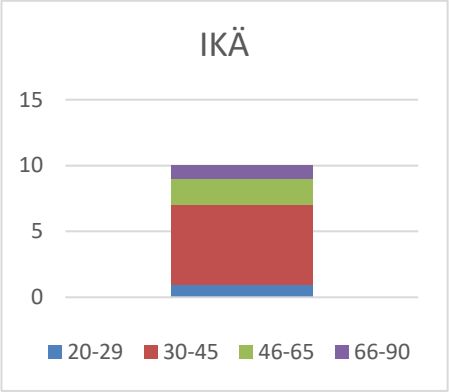

Kuvio 9. Sirkuspajan kyselyn vastaajan ikä

Kuvio 9 osoittaa, että sirkuspaja oli tavoittanut enemmän lapsiperheitä kuin ikäihmisiä.

2. Mitä kautta sait tiedon työpajasta

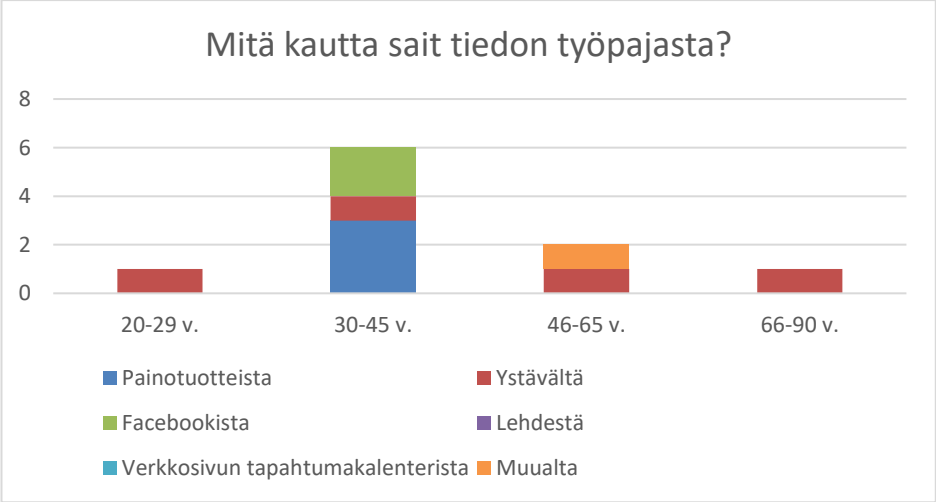

Kuvio 10. Tieto sirkuspajasta

Kaikki muualta tiedon saaneet olivat saaneet tiedon Perheiden talolta. Kuvio 10 osoittaa, että moni oli saanut tiedon ystävänsä kautta. Lapsiperheistä taas iso osa oli saanut tiedon painotuotteiden kautta tai Facebookista.

3. Miksi halusit tulla työpajaan?

Vastaukset on järjestetty kyselyn täyttäjien iän mukaan nuorimmasta vanhimpaan.

”Näkemään ihmisiä, olemaan sosiaalinen lapsen kanssa”
”Lapseni halusi edellisen työpajan perusteella”
”Sirkus kiinnosti, vanhusten kanssa oleminen lapsen kanssa. Vanhuksia ei

ollut. :)”
”Lapselle tekemistä”
”Että lapselle ois tekemistä”
”Hiihtolomalle kaipasi tekemistä”
”Sirkus kiinnostaa koko perhettä”
”On aina mukavaa osallistua lasten touhuihin”
”Yhteistä puuhaa lastenlasten kanssa”

Kolmas kysymys osoittaa, että työpajaan oltiin tultu kivan tekemisen vuoksi. Positiivista oli myös se, että työpajaan oltiin tultu myös edellisen työpajan perusteella uudestaan.

4. Piditkö sirkuspajan sisällöstä?

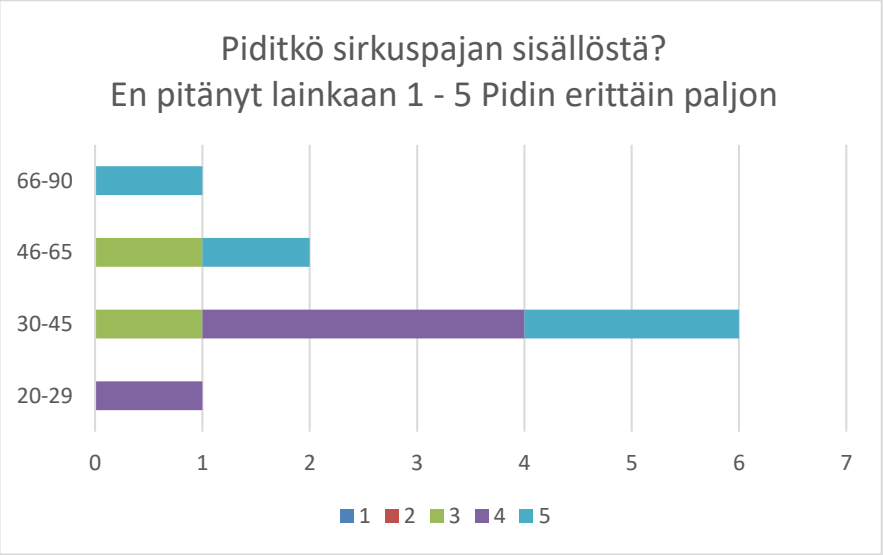

Kuvio 11. Tyytyväisyys sirkuspajan sisältöön

Kuvio 11 osoittaa, että sirkuspajan sisällöstä oltiin pidetty.

5. **Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?**

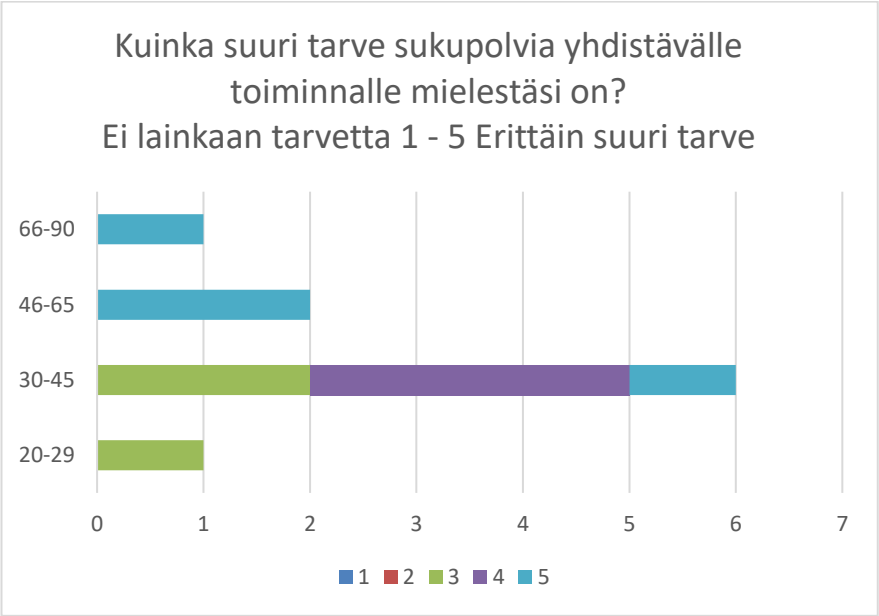

Kuvio 12. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Sirkuspajaan osallistuneiden vastaus)

Kuvio 12 osoittaa, että sirkuspajaan osallistuneiden mielestä sukupolvia yhdistävälle toiminnalle on suuri tarve.

6. **Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?**

Vastaukset on järjestetty kyselyn täyttäjien iän mukaan nuorimmasta vanhimpaan.

”Toiminnallisia ja ohjattuja, missä lapsi saa purkaa energiaa”
”Laulutuokioita, satutunteja ym.”
”Kaikenlaista”
”Taapero-isovanhempi-teatteria ja konsertteja”
”Toiminnallisia”

5.3.4 Sukupolvet kohtaavat -työpajojen ohjaajien kyselyn tulokset

Teatteripajaa oli ohjaamassa Mirka Weimer. Sirkuspajaa oli ohjaamassa Johanna Peltola ja Minta Metteri

1. **Miten onnistunut työpaja mielestäsi oli?**
   Ei lainkaan onnistunut 1 - 5 Erittäin onnistunut

Kaikki ohjaajat vastasivat 4.

Kommentteja/ehdotuksia?

”Osallistujamäärä tuntui sujuvalta (16 henkilöä), kaikki lähtivät hyvin mukaan harjoituksiin ja pienimmät jaksoivat keskittyä hyvin melkein tunnin ajan. Avustajia on hyvä olla mukana, jotta äidit voivat tehdä harjoituksia esim. taaperoikäisen kanssa. (Mukana oli nyt myös kaksi vauvaa)” - Teatteripajan ohjaaja

”Työpajan ohjaus oli kivaa, mutta olisi ollut hauskaa, jos vanhempia ihmisiä olisi tullut lisää.” - Sirkuspajan ohjaaja

”Oltiin varauduttu enemmän vanhuksiin ja vähän isompiin lapsiin, mutta tulikin pikkulapsiperheitä, mutta ei se mittää. Piti soveltaa.” - Sirkuspajan ohjaaja

2. **Miten Perheiden talon tilat toimivat työpajatoiminnassa?**

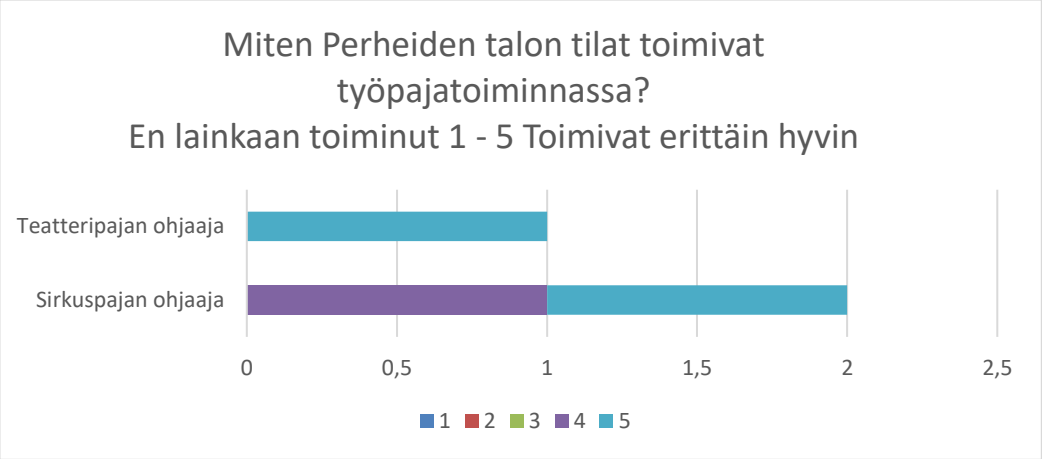

Kuvio 13. Perheiden talon tilojen toimivuus työpajatoiminnassa

Kommentteja/ehdotuksia?

”Tila ehkä kaikuu vähän, mattoja voi olla.” - Sirkuspajan ohjaaja
”Parempi mankka/äänentoisto, valojen säädöilläkin voi muuttaa tilaa paljon.” - Sirkuspajan ohjaaja

Kuvio 13 osoittaa, että työpajan ohjaajien mielestä Perheiden talon tilat toimivat hyvin työpajatoiminnassa. Sirkuspajan ohjaajilta tuli kuitenkin myös ehdotuksia, miten tilaan saataisiin mielekkäämmäksi.

3. Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?

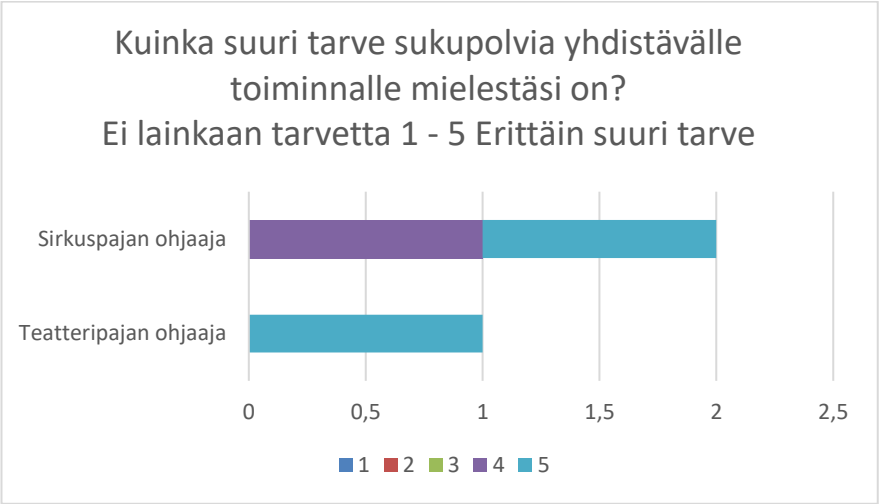

Kuvio 14. Tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle (Ohjaajien vastaus)

Kuvio 14 osoittaa, että ohjaajien mielestä sukupolvia yhdistävälle toiminnalle on suurta tarvetta.

4. Onko sinulla kehitysideoita sukupolvien väliseen toimintaa?

”Kahden ohjaajan työajat (esim. teatteri ja kuvataide), viikoittainen ryhmätoiminta, varamummo/vaaritoiminta…” - Teatteripajan ohjaaja

”Toiminta varmasti voi vakiintua, kun ohjelmaa vain järjestetään lisää. Hienoa, jos saataisiin lähialueen vanhuksia lisää liikkeelle. Jatkuvuutta vaan toimintaan! :)” - Sirkuspajan ohjaaja

”Kaikenlaista on tullut mietittyä, esim. palvelukeskusten ja päiväkotien sijoittaminen samaan paikkaan. Tämmöisillä rakenteellisillakin asioilla voisi vaikuttaa asiaan” - Sirkuspajan ohjaaja

5. Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?

”Kts. edellinen kohta” - Teatteripajan ohjaaja

”Vanhempien ihmisten tarinan kerrontaa lapsille.” - Sirkuspajan ohjaaja

”Kaikenlaista! Se on nyky-yhteiskunnassa outoa, ja harmi, kuinka eri-ikäiset ihmiset ovat niin erillään.” - Sirkuspajan ohjaaja

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut sai konkreettista tutkimustietoa opinnäytetyön avulla sukupolvien välisen toiminnan tarpeesta, ikäihmisten ja lapsiperheiden tavoittamisesta ja Perheiden talon tilojen toimivuudesta. Lisäksi kyselytutkimuksen avulla saatiin paljon konkreettisia ideoita toiminnan sisältöön.

Ylisukupolvisen toiminnan pilotointi oli minusta erittäin mielenkiintoista ammatillisesti. Lapsiperheillä ja ikäihmisillä on kummallakin erityisiä tarpeita koskien tapahtumapaikkaa, kuten vaunuparkki tai liikkuvuus, jotka on otettava huomioon. Tapahtumasta ja työpajoista saatiin erityisesti kiitosta siitä, että ne olivat kaikenikäisille. Niin tapahtumien ja työpajojen ohjaajat kuin kävijät antoivat myös hyvää palautetta tapahtumien erinomaisista järjestelyistä tapahtumapaikalla ja jo ennen tapahtumaa. Ohjaajille laitettiin infot tapahtumasta jo hyvissä ajoin ja heille oli selkeä yhteyshenkilö, johon saivat ottaa yhteyttä, jos tuli kysymyksiä. Olin yhteyshenkilönä myös heidän kanssaan myös tapahtumassa ja työpajoissa mukana ja pidin huolta siitä, että kaikki sujuvat ongelmitta.

Huomasin opinnäytetyöprosessin aikana ihmisten kaipaavan enemmän toimintaa, jota ei ole lokeroitu tietylle kohderyhmälle. Tapahtumia ja ryhmiä toivotaan rakennettavan sisällön, eikä kohderyhmän ympärille. Sukupolvien välistä kuilua pystytään kaventamaan lukuisin eri keinoin. Kuilua voidaan kaventaa esimerkiksi rakentamalla erilaisia ryhmiä ja tapahtumia, jotka on suunniteltu vauvasta vaariin sopivaksi tai esimerkiksi rakenteellisin keinoin sijoittamalla päiväkoteja ja vanhainkoteja samaan ympäristöön.

Tapahtumia ja ryhmiä suunnitellessa on tärkeää panostaa markkinointiin, jotta kaikenikäiset kokevat itsensä tervetulleeksi. On tärkeää luoda kävijöille mahdollisimman matala kynnys osallistua mukaan toimintaan. Sukupolvet kohtaavat -toimintaa pidettiin pääsäätöisesti erittäin tarpeellisena ja sille on tarvetta Tampereella. Toiminnasta saatu palaute oli positiivista ja kävijöillä oli monia ideoita toimintaan. Perheiden talon tilat olivat toimivat sukupolvien kohtaamista tukevassa toiminnassa. Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut päätti jatkaa toimintaa Perheiden talossa Sukupolvet kohtaavat -toiminnan perusteella sukupolvia yhdistävän kulttuurikahvila-toiminnan muodossa.

Sukupolvet kohtaavat -toiminnan ryhmänohjaajalla on keskeinen merkitys. Ohjaajan on tärkeää olla ammattilainen, joka osaa ohjata ryhmää ryhmäläisten osaamisen ja kunnon mukaan. On todella tärkeää, että ohjaaja antaa eritasoisia esimerkkejä, miten toimintaa voidaan toteuttaa, jotta tekeminen olisi kaikille mielekästä. Ohjaajan tulee ottaa kaikki ryhmäläiset huomioon tasavertaisesti ja luoda ryhmän sisälle vapautunut ilmapiiri, jossa uskaltaa heittäytyä. Ammattiohjaajan merkitys on mielestäni erityisen suuri avoimessa ryhmässä, jossa ryhmäläiset saattavat vaihtua.

Avoimessa ryhmässä on tärkeää se, että toiminta on riittävän mielenkiintoista, että ihmisiä tulee paikalle. Sirkuspajassa oli vähemmän ikäihmisiä kuin teatteripajassa, mikä mielestäni kertoo, että sirkuspajan sisältö ei houkuttele yksinäisiä vanhuksia. Myös sirkuspajan nimi voi kuulostaa liian hurjalta ikäihmiselle, niin kuin kaksi ikäihmisten minulle juttelivat ennen sirkuspajan alkua. Sirkuspajan ohjaajat olivat kokeneita seniorisirkuksen vetäjiä ja olivat varautuneet, että paikka olisi ollut enemmän ikäihmisiä. Olisi ollut tärkeää korostaa markkinoinnissa vieläkin enemmän sitä, että sirkuspajaa ohjaavat kokeneet seniorisirkuksen vetäjät. Kyselyn ja näkemäni perusteella uskon, että teatteripajassa erityisen mielekkäänä pidettiin harjoituksia, joissa oltiin kosketuksessa toisen kanssa.

Kehittämiskohteiksi jäi yksinäisten ikäihmisten ja lapsiperheiden tavoittaminen ja ystävyyssuhteiden rakentaminen sukupolvien välisen toiminnan avulla. Jatkossa Sukupolvet kohtaavat -toiminnan tavoitteena voisi olla selkeämmin ryhmän jäsenten ystävystyminen. Se on erittäin haastava tavoite avoimessa ryhmässä, mutta ryhmäläisiä voisi kannustaa ystävystymään toisiinsa esimerkiksi kahvin/mehun juonnin yhteydessä. Ryhmäläisille voi antaa myös tehtäviä liittyen ystävystymiseen.

7 LOPUKSI

Minulle oli antoisaa tuottaa tapahtuma ja työpajat kaikenikäisille. Lapsien ja ikäihmisten onnistunut kohtaaminen on koskettavaa katsottavaa. Minun isovanhempani kuolivat, kun olin pieni lapsi tai jo ennen kuin olin syntynytkään. Taustani vuoksi ikäihmisille ja lapsiperheille yhteisen toiminnan kehittäminen oli myös henkilökohtaisesti lähellä sydäntäni. Lähipiirissäni on myöskin paljon ihmisiä, jotka ovat kertoneet minulle kaipaavansa sukupolvien välistä kohtaamista. Sukupolvet asuvat nykyään enemmän erillään toisistaan kuin ennen. Eräs ystäväni kertoi minulle hänen lapsensa usein ihmetelleensä kaupassa ikäihmisiä, koska ei muuten ikäihmisiä oikeastaan nähnyt. Minusta on tärkeää, että lapset osaisivat toimia ikäihmisten kanssa luonnollisesti ilman kummempia ihmetyksiä.

Tammelakeskuksen tausta tuo ylisukupolviselle toiminnalle oman haasteensa, mutta mielestäni se tekee myös toiminnan erittäin tarpeelliseksi. Minusta on hyvä, että ikäihmiset ovat huolissaan Tammelakeskuksen muutoksesta palvelukeskuksesta lähitorin ja Perheiden talon toiminnan paikaksi. On tärkeää pitää huolta siitä, että ikäihmiset kokevat itsensä muutoksen jälkeenkin tervetulleiksi Tammelakeskukseen ja, että heidän tarpeitansa huomioidaan. Uskon, että Tammelakeskuksesta onnistutaan kehittämään ajan myötä kaikkien yhteinen kohtaamispaikka. Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut vie tapahtumia yhä enemmän ihmisten lähiympäristöön eri kaupunginosiin sen sijaan, että tapahtumia tuotettaisiin pelkästään keskustaan jolloin ihmisten täytyisi tulla sinne osallistuakseen tapahtumaan. Minusta se on erittäin hienoa ja se luo kaupunginosan asukkaille yhteenkuuluvuuden tunnetta. Toiminnan viemisessä lähelle asukkaita myös kynnys osallistua tapahtumaan ja toimintaan madaltuu.

Opinnäytetyön sukupolvet kohtaavat -työpajan yhtenä palautteena oli, että pitäisi saada isät ja vaarit mukaan toimintaan. Se on mielestäni erittäin hyvä palaute. Vaarien ja isien mukaan saamisesta voisi tehdä oman opinnäytetyön, miten ja mikä saa heidät mukaan toimintaan. Ystävänpäiväkarkeloilla ja Sukupolvet kohtaavat -työpajoissa oli jonkin verran isiä mukana, mutta vaareja ei ollut kuin yksi.

LÄHTEET

Hynynen, K., 2.11.2012. [Verkkojulkaisu]. Lapsiperheissä asuu myös yksinäisyys. Yle Uutiset. Saatavana: https://yle.fi/uutiset/3-6360833

Järvinen Tarja. Ikäihmisten kulttuuripalveluiden koordinaattori. Tampereen kaupungin kulttuuripalvelu. 2017. Haastattelu.

Lammi-Taskula, J. & Karvonen, S. (toim.) 2014. Lapsiperheiden hyvinvointi 2014. Tampere: Juvenes Print – Suomen yliopistopaino Oy.

Lyyra. T-M., Pikkarinen, A. & Tiikkainen, P. (toim.) 2007. Vanheneminen ja terveys. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Rakenteita ratkomassa - selvitys taiteilijoiden työn rahoitus- ja toimintamallien juurtumisesta vanhuspalveluissa. 2014. Vaasa: KTMP / Ykkös-Offset. Saatavana: https://issuu.com/rakenteitaratkomassa/docs/rakenteitaratkomassa_2ee04e26e63a58/66

Tampereen kaupunki. 9.5.2017a. Kulttuuripalvelut. [Verkkosivu]. Tampere. [Viitattu 10.5.2017]. Saatavana: http://www.tampere.fi/tampereenkaupunki/organisaatio/hyvinvoinnin-palvelualue/kulttuuri-ja-vapaaaikapalvelut/kulttuuri-ja-taideyksikko.html#yleisetkulttuuripalvelut

Tampereen kaupunki. 9.5.2017b. Yhteinen Tampere -näköalojen kaupunki. Kaupunkistrategia 2025. [Verkkojulkaisu]. Tampere. Saatavana: http://www.tampere.fi/tiedostot/t/N00YJQ7LH/Kaupunkistrategia_tiivistelma.pdf

Tampereen kaupunki. 9.5.2017c. Ikäihmisille. [Verkkosivu]. Tampere. [Viitattu 10.5.2017]. Saatavana: http://www.tampere.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/ikaihmisille.html

Tampereen kaupunki. 18.04.2017d. Lastenkulttuurikeskus Rulla. [Verkkosivu]. Tampere. [Viitattu 10.5.2017]. Saatavana: http://www.tampere.fi/kulttuuripalvelut/lastenkulttuuri/lastenkulttuurikeskusrulla.html

Tampereen kaupunki. 15.6.2016e. Palkinto kulttuurilähetteelle. [Tiedote]. Tampere. [Viitattu 10.5.2017]. Saatavana: http://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/ajankohtaista/uutiset/2016/06/15062016_1.html

Tampereen kaupunki. 10.5.2017f. Perheiden talo. [Verkkosivu]. Tampere. [Viitattu 11.5.2017]. Saatavana: http://www.tampere.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/lapsiperheiden-palvelut/perheiden-talo.html

Tampereen kaupunki. 21.8.2017g. Kulttuuri- ja luotsitoiminta. [Verkkosivu]. Tampere. [Viitattu 21.8.2017]. Saatavana: http://www.tampere.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/taite/luotsit.html

Taipalus Jenni. Lastenkulttuurin koordinaattori. Tampereen kaupungin kulttuuripalvelu. 2017. Haastattelu.

Tilastokeskus. 30.5.2016. Perheiden määrä jatkaa lievää kasvuaan. [Tiedote]. Helsinki. [Viitattu 26.5.2017]. Saatavana: http://tilastokeskus.fi/til/perh/2015/perh_2015_2016-05-30_tie_001_fi.html?ad=notify

Tilastokeskus. Suomalainen lapsi. 2007. Helsinki: Edita Prima Oy.

LIITTEET

Liite1. Ryhmähaastattelu kysymykset

Liite 2. Ystävänpäiväkarkeloiden kysely

Liite 3. Teatteripajan kysely

Liite 4. Sirkuspajan kysely

Liite 5. Työpajaohjaajien kysely

Liite 1. Ryhmähaastattelu kysymykset

Ryhmähaastattelu 10.2.2017

Tarja Järvinen, Ikäihmisten kulttuuripalveluiden koordinaattori
Jenni Taipalus, Lastenkulttuurin koordinaattori

1. Esitelkää keitä olette ja mikä on työtehtävänneTampereen kaupungin kulttuuripalveluilla?

2. Millaista toimintaa Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut järjestävät lapsiperheille ja ikäihmisille?

3. Miten Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut tiedottavat järjestettävästä toiminnasta? Millaisia haasteita tiedottamiseen liittyy?

4. Onko lapsiperheille ja ikäihmisille yhteistä toimintaa? Millainen tarve tällaiselle toiminnalle on?

5. Mikä on Tammelakeskuksen Perheiden talo? (Historia, toiminnan idea jne.)

Liite 2. Ystävänpäiväkarkeloiden kysely

SUKUPOLVET KOHTAAVAT -TYÖPAJA

KYSELY

Kyselyn tarkoituksena on saada tietoa Tampereen kulttuuripalvelujen ja Perheiden talon toiminnan kehittämiseksi. Kysely on osa opinnäytetyötä, jonka toteuttaa Seinäjoen Ammattikorkeakoulun opiskelija Susanna Paajanen.

1. Ikä

_____

2. Mitä kautta sait tiedon työpajasta?

- ○ Verkkosivun tapahtumakalenterista
  Mistä?_____
- ○ Painotuotteista (esim. juliste)
- ○ Ystävältä
- ○ Facebookista
- ○ Lehdestä
  Mistä?_____
- ○ Muualta
  Mistä?_____

3. Miksi halusit tulla työpajaan?

_____

4. Piditkö työpajan sisällöstä?

	1	2	3	4	5	
En pitänyt lainkaan	○	○	○	○	○	Pidin erittäin paljon

5. Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?

	1	2	3	4	5	
Ei lainkaan tarvetta	○	○	○	○	○	Erittäin suuri tarve

6. Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?

_____

_____

Liite 3. Teatteripajan kysely

SUKUPOLVET KOHTAAVAT -TYÖPAJA

KYSELY

Kyselyn tarkoituksena on saada tietoa Tampereen kulttuuripalvelujen ja Perheiden talon toiminnan kehittämiseksi. Kysely on osa opinnäytetyötä, jonka toteuttaa Seinäjoen Ammattikorkeakoulun opiskelija Susanna Paajanen.

1. Ikä

_____

2. Mitä kautta sait tiedon työpajasta?

- ○ Verkkosivun tapahtumakalenterista
  Mistä?_____
- ○ Painotuotteista (esim. juliste)
- ○ Ystävältä
- ○ Facebookista
- ○ Lehdestä
  Mistä?_____
- ○ Muualta
  Mistä?_____

3. Miksi halusit tulla työpajaan?

_____

4. Piditkö teatteripajan sisällöstä?

	1	2	3	4	5	
En pitänyt lainkaan	○	○	○	○	○	Pidin erittäin paljon

5. Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?

	1	2	3	4	5	
Ei lainkaan tarvetta	○	○	○	○	○	Erittäin suuri tarve

6. Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?

_____

_____

_____

Liite 4. Sirkuspajan kysely

SUKUPOLVET KOHTAAVAT -TYÖPAJA

KYSELY

Kyselyn tarkoituksena on saada tietoa Tampereen kulttuuripalvelujen ja Perheiden talon toiminnan kehittämiseksi. Kysely on osa opinnäytetyötä, jonka toteuttaa Seinäjoen Ammattikorkeakoulun opiskelija Susanna Paajanen.

1. Ikä

_____

2. Mitä kautta sait tiedon työpajasta?

- ○ Verkkosivun tapahtumakalenterista
  Mistä?_____
- ○ Painotuotteista (esim. juliste)
- ○ Ystävältä
- ○ Facebookista
- ○ Lehdestä
  Mistä?_____
- ○ Muualta
  Mistä?_____

3. Miksi halusit tulla työpajaan?

_____

4. Piditkö sirkuspajan sisällöstä?

	1	2	3	4	5	
En pitänyt lainkaan	○	○	○	○	○	Pidin erittäin paljon

5. Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?

	1	2	3	4	5	
Ei lainkaan tarvetta	○	○	○	○	○	Erittäin suuri tarve

6. Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?

_____

_____

_____

Liite 5. Ohjaajien kysely

SUKUPOLVET KOHTAAVAT -TYÖPAJA

KYSELY

Kyselyn tarkoituksena on saada tietoa Tampereen kulttuuripalvelujen ja Perheiden talon toiminnan kehittämiseksi. Kysely on osa opinnäytetyötä, jonka toteuttaa Seinäjoen Ammattikorkeakoulun opiskelija Susanna Paajanen.

1. Mitä Sukupolvet kohtaavat -työpajaa ohjasit?

_____

2. Miten onnistunut työpaja mielestäsi oli?

	1	2	3	4	5	
Ei lainkaan onnistunut	○	○	○	○	○	Erittäin onnistunut

Kommentteja/ehdotuksia:_____

_____

_____

3. Miten Perheiden talon tilat toimivat työpajatoiminnassa?

	1	2	3	4	5	
Ei lainkaan toiminut	○	○	○	○	○	Toimivat erittäin hyvin

Kommentteja/ehdotuksia:_____

4. Kuinka suuri tarve sukupolvia yhdistävälle toiminnalle mielestäsi on?

	1	2	3	4	5	
Ei lainkaan tarvetta	○	○	○	○	○	Erittäin suuri tarve

5. Onko sinulla kehitysideoita sukupolvien väliseen toimintaan?

_____

_____

6. Millaista sukupolvia yhdistävää toimintaa haluaisit Tampereelle?

_____

_____